

Valtionvarainministeriölle
valtionvarainministerio@vm.fi
hannu.koivurinta@vm.fi
sari.keinanen@vm.fi

Viite: lausuntopyyntöne 13.3.2017 VM/535/03.01.00/2017

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta.

PPSHP kiittää mahdollisuudesta lausua ja antaa asiassa seuraavan lausunnon.

Esityksessä ehdotetaan Hansel Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamista siten, että maakunnat, maakuntien liikelaitokset ja muut maakuntien määräysvallassa olevat hankintayksiköt voisivat olla Hansel Oy:n asiakkaita. Lakimuutos liittyy valmisteilla olevaan maakuntauudistukseen ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseen.

Lähtökohtaisesti on positiivista, että julkisia hankintoja tekeville yksiköille (esim. tällä hetkellä sairaanhoitopiirit, jatkossa maakuntien eri sote-toimijat) saataisiin vaihtoehtoisia palveluntuottajia hankintatoimeen. Tasapuolisuuden ja kilpailuneutraliteetin näkökulmasta olisi kuitenkin hyvä, että lainsäädännöllä ei aiheuteta käyttövelvoitteita julkisille toimijoille (valtio, kunta, maakunta) kuten Hansel-laissa osittain on määritelty. On tärkeää, että Hansel Oy:n tarjoamien palvelujen käyttäminen säilyisi maakunnille vapaaehtoisena ja ne voisivat itse päättää oman hankintatoimensa järjestämisestä parhaaksi katsomallaan tavalla. Mikäli esityksen mukaisesti maakunnat, maakuntien liikelaitokset ja muut maakuntien määräysvallassa olevat hankintayksiköt voisivat olla Hansel Oy:n asiakkaita, tasapuolisuusperiaatetta noudattaen Hanselin nykyisten asiakkaiden pitäisi vastavuoroisesti saada mahdollisuus käyttää myös maakuntien hankintapalveluiden tuottajia. Palveluntuottajien hinnoittelun tulisi olla markkinoilla avointa ja perustua kilpailutustyön aiheuttamiin kustannuksiin.

Terveydenhuollon hankinnoissa hankinnan kohteen perusteellinen tuntemus on oleellisen tärkeää ja tämän vuoksi hankinnat tulee toteuttaa yhteistyössä käyttäjäasiantuntijoiden kanssa. Mikäli terveydenhuollon hankinnat hoidettaisiin valtakunnallisesti keskitetyssä yksikössä, voisi se heikentää tiivistä yhteistyötä substanssiosajien kanssa ja vaikuttaa negatiivisesti kilpailutuksen lopputuloksiin. Lisäksi sote-hankintojen nykyistä tiukempi keskittäminen vaarantaisi kilpailun markkinoilla. Sellaisissa hankintakategorioissa, jotka eivät kohdistu ainoastaan sosiaali- ja terveydenhuollon alalle, valtakunnallinen hankintayhteistyö on kuitenkin perusteltua ja yhteistyöllä on mahdollisuus saavuttaa volyymietuja. Esimerkkeinä näistä energia ja matkustuspalvelut.

Lakimuutoksessa on myös esitetty, että Hanselin tehtäviä koskevaan luetteloon lisättäisiin hankintoihin liittyvien tietopalvelujen tuottaminen sekä niihin liittyvien teknisten ratkaisujen tarjoaminen. Hankintatiedon käsittelyllä tarkoitettaisiin hankintayksiköiden hankintoihin liittyvien tietojen, kuten laskutus- ja tilaustietojen, toimittaja- ja tuotetietojen, hankintamäärien ja hintojen sekä hankintasuunnitelmien ja hankintailmoitusten tietojen käsittelyä. Näemme, että kyseisten hankintayksiköiden tietojen luovuttamisen tulisi olla vapaaehtoista Hanselin tarjoamaa hankintojen suunnittelua varten. Mikäli Hansel Oy:lle säädetään velvoite kerätä julkisen sektorin hankintatietoa, tulisi erikseen määritellä miten kyseisten tietojen kerääminen rahoitetaan ja kenen velvollisuus tiedot on kerätä. Tiedonkeruusta ei saa aiheutua uusia kustannuksia maakuntien hankintayksiköille. Lisäksi tiedonantovelvollisuuden tulisi koskea ainoastaan Hansel Oy:n asiakkuutta koskevia tietoja. Hanselin tuottaman datan tulisi olla kaikkien toimijoiden käytettävissä, jotta kukaan julkisen hankintapalvelun tuottaja ei tällä tavoin saa kilpailuetua toisiinsa nähden.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Aino-Liisa Oukka
vs. sairaanhoitopiirin johtaja

Juha Putkonen
hankintapäällikkö